

הישיבה המאה-ושמונים-ושש של הכנסת השנייה

יום שלישי, כ"ה שבט תשי"ג (10 פברואר 1953)
ירושלים, בנין הכנסת, שעה 16.10

א. ההתפוצצות בחצר הצירות הסובייטית הודעת ראש-הממשלה

עצמה. ייעשו כל המאמצים כדי לגלות את הפרשנים, וכאשר יתגלו — יובאו לדין מיד ויבאו על ענשם. הממלא שלה מביעה לציר ברית-המועצות ולעובדי הצירות, וב" מרט לאלה שנסגרו והנמצאים עתה בטיפול רסואי, את צערה העמוק ואת דאבוני-לבה.

4. מבקש את הצירות לתת רשות למומחי המשטרה לבדוק בהקדם האפשרי את מקום ההתפוצצות בחצר הצירות בתקוה למצוא רסיסים או סימנים אחרים, שיקלו על גילוי הפרשנים אשר ביצעו אמש את המעשה המתועב נגד הצירות, משרד-החוץ משתמש בהודמנות זו כדי להביע מחורש לצירות את תוקרתו המלאה.

לאחר קבלת האיגרת הסכים הציר הבוקר שמומחי המש" טרה יבדקו את מקום ההתפוצצות.

לאיגרת משרד-החוץ אני רואה חובה להוסיף דברים אחדים כלפי פנים: הבריונים אשר ביצעו פשע מתועב זה, יותר משהם שונאי מדינה וזה — הם אויבי מדינת ישראל, אם הפאטריסטים היהודי, כביכול, היה המניע לתעלולם המי" טורף, וכוחתם היתה להילחם על כבוד ישראל — הרי הם הם שחיללו בפשע אחילי זה כבוד ישראל.

מדינת ישראל עומדת ותעמוד ביחסים תקינים עם כל מדינה שוחרת שלום. צירות המדינות השוכנות בארצנו, כגדולות קטנות, יש להן מעמד מיוחד של כבוד, בטחון וד כויות יתר בתוכנו, לאירק בתוקף המשפט והנוהג הביני לאומי והישראלי, אלא גם בתוקף היותם אורחי האומה וה מדינה. כל הפוגע בהם — פוגע קודם-כל בכבודה ובמעמדה של מדינת ישראל.

מדינתנו בנויה וקיימת על שלטון תוקף, ורק נבחר המדינה המוסמכים קובעים יחסיה הפנימיים והחיצוניים. המע" שה בריוני והפילי שניעשה אתמול בחצר הצירות, תותר תחת ריבונותה של מדינת ישראל ומחלל כבוד העם היהודי.

אין אנו יכולים להתעלם מהעובדה, שהשטע המתועב שניעשה אתמול בחצר הצירות הסובייטית אינו הראשון. פוש" עים הטילו פצצה בבית אחד השרים של ממשלת ישראל, המנוח סנקס ז"ל, אחר-כך נעשה נסיון להטיל פצצת-שעון במשרד החוץ של מדינת ישראל, ועכשיו — הטולה פצצה בצירות של מעצמה אדירה, שישראל מקיימת אתה יחסים תקינים כמעט מיום היחסה.

הממשלה רואה חובה לעצמה לעשות כל מאמץ למען גילוי מקור הפרשנים המסכנים בטחונה של המדינה, ולמען עקירת הנגע הממאיר של מעשי אלימות כלפי פנים וכלפי חוץ מן השורש. בשעה זו עלינו לתת למשטרה להמשיך בחיפושיה וחקירותיה, למען גילוי האשמים, הבאתם למשפט והענשתם בכל חומר הדין.

הציר י. שפרינצק:

אני מתכבד לסחוח את הישיבה המאה-ושמונים-ושש. רשות-הדיבור לראש-הממשלה.

ראש-הממשלה ד. בן-גוריון:

אדוני היושב-ראש, חברי-הכנסת, בצער רב עלי להודיע לכנסת על נבלה שניעשה אמש בישראל: ההתפוצצות בחצר הצירות הסובייטית, שגרמה נזק לבית ופצעה אחרים מאנשי הצירות, בתוכם אשת הציר, הגברת ירשוב (פצעים קלים), אשת אחד העובדים (פצעים יותר קשים) והנהג של הצירות. שלשתם הובאו מיד לבית-החולים העירוני ושם ניתן להם טיפול רפואי, ואשת הציר יכלה לשוב מיד לביתה. בשם הממשלה אני שולח איחולינו הכנים לפצועים, שישובו במהרה לאיתנם, ואני בטוח, שהכנסת והעם בישראל מתתסים באיחולינו אלה.

כמה כתי הצירות נשמרים על-ידי המשטרה, בתוכם בית הצירות הסובייטית. החצר שבה נתארעה אמש ההתפוצצ" צות נשמרת על-ידי הצירות עצמה; אמכי הממשלה הציעה לצירות שמירה בחצר, לא נראה הדבר בעיני הצירות, ולכן אין בחצר גישה לכוחות הבטחון הישראליים. מיד לאחר ההת" פוצצות הוסיפו במקום קציני משטרה גבוהים, והציר הסובייטי מר ירשוב הראה להם מה שאירע בחצר ובבית. אבל לא הרשה למומחי המשטרה לבדוק מיד אם יש למצוא בחצר רסיסי החומר שנתפוצץ או עקבות הפרשנים שידם היתה במעל. תקירת המשטרה כמובן לא נפסקה, והיא נמשכת ותימשך בכל המרץ.

משרד-החוץ הגיש הבוקר לצירות הסובייטית האיגרת הבאה:

„משרד-החוץ של ישראל מביע את תוקרתו לצירות הסו" ביטית בישראל ומתכבד להביא לתשומת-לבה את הדברים הבאים:

משרד-החוץ —

1. מביע לצירות ברית-המועצות צערה העמוק והתנצ" לותה של ממשלת ישראל על הפשע המתועב שבוצע אמש נגד הצירות, עובדיה ובנינה.
2. מודיע על נכונותה של ממשלת ישראל לשלם פיצויים תמורת הפגיעות והנזקים החומריים שנגרמו.
3. מודיע לצירות, כי ממשלת ישראל פירסמה אמש בר" בים את ההצהרה הבאה:

הממשלה מביעה מלצות ושאינטנס על ההתנקשות הפו" שעת שבוצעה הערב נגד הצירות הסובייטית בתל-אביב. כל אורח הגון מתעב את מעשה-הטירוף הזה, שפגע לא" רק בציינות דיפלומטית וזה, אלא גם בנפש המדינה

היור"ר י. שפרינצק:

חבריה הכנסת. יהיה נכון אם אומר, שכולנו נרעשים מה התקשורת המתועבת על בית הצירות של בריית המועצות כחל אביב.

הכנסת כולה מאוחדת בהוקעת המעשה הברברי ובהבעת יחסה לעושי התועבה כלאנשים פראים, חסרי אחריות לאומית ומצפון אורחי.

הכנסת מביעה את צערה העמוק על מה שקרה, ומאחלת לרעייתו של הציר ולעובדי הצירות שנפגעו הבראה מהירה ושלמה.

מרדכי בנטוב (מ"מ):

אני מבקש רשות להיבדד לסדר. לפי התקנון, אחרי הודעה בשם הממשלה יתגולל בבית ויכות, פרט אם הרוב יחליט החלטה אחרת. על יסוד זה אני דורש ויכות.

(קריאות מספספס ליה: זו לא התקנה).

אני מבקש לסדר.

היור"ר י. שפרינצק:

בבקשה.

מרדכי בנטוב (מ"מ):

המעשה שקרה אתמול בתל-אביב הוא אחד המעשים החמורים והמועזים ביותר שקרו בתולדות מדינתנו, ושאינו לו שום תקדים בשום ארץ אחרת בעולם.

היור"ר י. שפרינצק:

חברה הכנסת בנטוב — — —

מרדכי בנטוב (מ"מ):

אני רוצה לבסס מרוע אנחנו דורשים לקיים ויכות. אני רוצה לשאול את היושב-ראש אם יהיה ויכות או לא יהיה ויכות.

היור"ר י. שפרינצק:

מדד אשיב לך, לפני הנאום, שמעתי את ההצעה לסדר.

מאיר יערי (מ"מ):

הוא רוצה לבסס את הורישו.

היור"ר י. שפרינצק:

חברה הכנסת בנטוב, אני מבקש שתשמע תחילה את תשובתי לשאלה ששאלת ממקומך.

מרדכי בנטוב (מ"מ):

אבל נתת לי את רשות-הדיבור. אני מציע לסדר: לפתוח בהיכוח על הודעת ראש-הממשלה.

אין אנו יכולים למסור את הממשלה מאחריות להתפתחות שהובילה למשע הזה, ומשום כך רוצים להציע איאמון לממשלה.

היור"ר י. שפרינצק:

שמעתי את ההצעה, ואני רוצה לתת את תשובתי. בבקשה לרדת.

הוגשו הצעות לסדר. בוועדה לעניני חוץ ובסחון דנו בענין זה, והובעה דעה שאין צורך ביתר דיון. אולם הוגשה הצעה לסדר, ומכיוון שישנם מערערים, החלטתי יחד עם הסגנים שבהתאם לתקנות, תועבר השאלה, אם יהיה דיון או לא יהיה דיון, לוועדת-הכנסת היום.

יחזן בדר (תנועת החרות):

זה בניגוד לתקנון.

מאיר וילנר (מ"מ):

זה בניגוד לתקנון.

היור"ר י. שפרינצק:

ועדת-הכנסת תזון בהתאם לתקנון ולחוק.

מרדכי בנטוב (מ"מ):

בתקנון כתוב שיהיה דיון, זולת אם הבית יחליט שלא יהיה דיון.

היור"ר י. שפרינצק:

החוק אומר, לפי דרישת שליש מחברי-הכנסת יקיים דיון על הודעה או הצעת הממשלה לאחר 24 שעות מומן ההצעה, בתנאי שהממשלה תהיה רשאית לדרוש את דחיית הדיון גם ל-48 שעות. זהו החוק. והבר יועבר לוועדת-הכנסת, ואנחנו עוברים לסדר-היום.

מאיר וילנר (מ"מ):

זה ענין אחר וזה ענין אחר. אני מבקש לסדר.

יחזן בדר (תנועת החרות):

אני מבקש לסדר.

היור"ר י. שפרינצק:

הסעיף נגמר בהתאם לחוק ולתקנון.

מאיר וילנר (מ"מ):

אחה מטשטש את אחריותה של הממשלה למעשה הברברי גות והנועה!

היור"ר י. שפרינצק:

חברה הכנסת וילנר, אין נמנעת מכם האפשרות של דיון, אבל זה יהיה בהתאם לחוק.

מאיר וילנר (מ"מ):

אתם אחראים למעשה הנועה שנעשה — —

היור"ר י. שפרינצק:

חברה הכנסת וילנר, אני מבקש לשמוע.

מאיר וילנר (מ"מ):

יש לי הצעה לסדר.

היור"ר י. שפרינצק:

אין נמנעת האפשרות של דיון לפי החוק. ביתניים ידונו בוועדת-הכנסת, אין להגיד את הדיון. אתם עצמכם מטריעים לענין שאתם רוצים בו. אנחנו עוברים לסדר-היום.

מאיר וילנר (מ"מ):

יש לי הצעה לסדר. אני דורש הצעה לסדר.

היור"ר י. שפרינצק:

אין הצעה לסדר.

מאיר וילנר (מ"מ):

יש הצעה, כמו שהיתה לחברה הכנסת בנטוב.

היור"ר י. שפרינצק:

על ההצעה לסדר השיבתי בסדר, ואנו עוברים לסיף הבא.

מאיר וילנר (מ"מ):

אתם אחראים! אתם מביאים אסון על ישראל! אתם אחראים מבחינה פוליטית ומוסרית למה שקרה!

היור"ר י. שפרינצק:

חברה הכנסת וילנר, אני מודיע לך: זוהי אותרה שנית.

מאיר וילנר (מ"מ):

אני מבקש לסדר.